Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2023-2024

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

GN **BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 augustus 2024

Graag bied ik u hierbij de geannoteerde agenda voor de informele Raad Algemene Zaken van 2 en 3 september 2024 aan.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Caspar Veldkamp

GEANNOTEERDE AGENDA INFORMELE RAAD ALGEMENE ZAKEN 2 en 3 september 2024

Op 2 en 3 september vindt de informele Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats in Boedapest, Hongarije. Tijdens deze informele bijeenkomst zal gesproken worden over het EU-concurrentievermogen en de demografische transitie. Gezien het informele karakter van de bijeenkomst is er geen besluitvorming voorzien. De minister van Buitenlandse Zaken is verhinderd vanwege een reis elders in de wereld; de directeur-generaal Europese Samenwerking zal Nederland vertegenwoordigen.

EU-concurrentievermogen
De informele RAZ staat onder meer in het teken van een van de prioriteiten van het Hongaarse voorzitterschap: het versterken van het Europese concurrentievermogen. Het versterken van het Europese concurrentievermogen vraagt om actie op alle beleidsterreinen en politiek commitment, onder andere om gevolg te geven aan het rapport van de heer Letta.[1] Het kabinet verwelkomt het Letta-rapport en kijkt uit naar concrete acties op basis van de aanbevelingen. Daarnaast kijkt het kabinet uit naar het rapport van de heer Draghi, dat naar verwachting in het najaar zal worden gepresenteerd. Het kabinet zal de Kamer hier te zijner tijd over informeren.

Een sterke economie is belangrijk voor de bestaanszekerheid en koopkracht van de Nederlandse burger. Een stabiele Nederlandse economie en gezonde bedrijven kunnen niet zonder een goed vestigingsklimaat. Om dit te bereiken is het van belang om ook op Europees niveau concrete stappen te zetten om de groene groei en het innovatie- en concurrentievermogen van de EU te bevorderen. Hierbij heeft het kabinet onder meer aandacht voor een sterke en eerlijke interne markt; het verdiepen van de kapitaalmarktunie; het verminderen van administratieve lasten voor bedrijven; het verminderen van grondstoffenafhankelijkheden voor bedrijven; toegang tot voldoende geschoold personeel; en het verstevigen van de technologische positie van Nederland en de EU door middel van een Europese technologiestrategie. Voor een gezonde economie en florerende bedrijven is het van belang dat een gelijk speelveld en open economie wordt gewaarborgd. Het kabinet is geen voorstander van het aangaan van gemeenschappelijke schulden voor nieuwe Europese instrumenten.

Het Hongaarse voorzitterschap ziet het verminderen van regeldruk en het verbeteren van het wetgevingsproces als een manier om het Europese concurrentievermogen te versterken en als hoeksteen van een functionerende rechtsstaat. Het voorzitterschap vraagt lidstaten om te reflecteren op het gebruik van *impact assessments* en op de transparantie en effectiviteit van publieksconsultaties. Nederland heeft op 14 juni jl. een non-paper gepresenteerd met voorstellen voor betere regelgeving, gezamenlijk met Tsjechië, Italië, Denemarken en Zweden.[2] Het kabinet zal de discussie tijdens deze informele RAZ aangrijpen om enkele ideeën uit dit non-paper opnieuw onder de aandacht te brengen. In het non-paper pleiten de betrokken lidstaten voor (1) het verbeteren van inzicht in de impact van wetgeving, ten behoeve van effectievere implementatie en uitvoering en (2) voor het verminderen van de regeldruk voor uitvoeringsorganisaties en toezichthouders, medeoverheden en bedrijven. Het voorzitterschap pleit daarnaast voor impact assessments ten aanzien van amendementen door medewetgevers (Raad en Europees Parlement), om de gevolgen daarvan in kaart te brengen. Nederland kan dit pleidooi steunen.

Voor het kabinet is het verminderen van administratieve lasten en regeldruk belangrijk voor het versterken van het Europese concurrentievermogen. Daarnaast zal het kabinet aandacht blijven vragen voor een sterke rechtsstaat, met aspecten zoals onafhankelijke rechtspraak, een pluriform mediastelsel en gelijke rechten voor minderheden. Dit doet het ook bij juist dit voorzitterschap.

Demografische transitie
De informele RAZ zal ook stilstaan bij demografische ontwikkelingen in de EU. De EU als geheel kampt met een vergrijzende bevolking, een sterk dalend bevolkingscijfer en emigratie van goedopgeleiden (*braindrain)* in sommige regio's. Het Hongaarse voorzitterschap geeft prioriteit aan het toevoegen van demografische overwegingen aan beleidsdiscussies en beschouwt demografische verandering als belangrijke factor voor het toekomstige concurrentievermogen van de EU. Het voorzitterschap voorziet een discussie over de effecten van vergrijzing op het

[1] Zie kabinetsappreciatie Letta Rapport "Much more than a Market", bijlage bij Kamerstuk 21 501-30-603, nr. 603.
[2] Kamerstuk 21501-02, nr. 2913.

concurrentievermogen van de EU. Daarbij kijkt het voorzitterschap ook naar het optimaal benutten van het arbeidsmarktpotentieel in de EU. Nederland zal tijdens deze sessies aandacht vragen voor de bijzondere positie van ons land, als relatief dichtbevolkt land met een groeiende bevolking en beperkte ruimte, zoals ook de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050 concludeerde.[3] Ook zal Nederland inbrengen dat een optimale benutting van het arbeidsmarktpotentieel in lidstaten de economische effecten van vergrijzing kan mitigeren en zal tevens veiligheidsaspecten van (arbeids)migratie benoemen n.a.v. recente beleidswijzigingen in het land van het voorzitterschap (Nationale Kaart), waarover de Commissie momenteel de verkregen antwoorden op haar brief van 1 augustus jl. bestudeert.

[3] Zie Rapport Staatscommissie Demografische Uitdagingen 2050: https://www.staatscommissie2050.nl/bijlagen-rapport/documenten/rapporten/2024/03/12/rapport-staatscommissie-demografische-ontwikkelingen-2050-tweede-druk